



**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД**

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 430-100; e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org

Број:

Датум: 01.09.2015. године

**ИЗВЈЕШТАЈ
О ГРУПНОМ САВЈЕТОДАВНО-ИНСТРУКТИВНОМ РАДУ
ЗА НАСТАВНИКЕ РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ СА ПОДРУЧЈА ПК ФОЧА
У АВГУСТУ 2015. ГОДИНЕ**

У складу с Годишњим програмом рада Републичког педагошког завода, као и властитог плана, инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу мр Слађана Вилотић, је од 18. до 28. августа 2015. године на непосредан начин реализовала групни савјетодавно-инструктивни рад за наставнике разредне наставе из 27 основних школа из 18 општина са подручја горњо-дринске, сарајевско - романијске и херцеговачке регије.

Савјетовање је организовано за 13 група на 7 локација у 5 општина (Фоча (2), Источно Ново Сарајево, Пале (2), Требиње и Гацко) у складу са специфичностима географског подручја у којима се школе налазе. За прву групу учесника савјетовање је почињало у 9 часова, за другу у 11 часова (са изузетком у Требињу гдје је савјетовање за другу групу почело у 10 часова) а за трећу у 13 часова.

Анализирајући одзив учесника групном савјетодавно - инструктивном раду може се закључити да је од укупно 437 наставника разредне наставе, колико их се у том моменту налазило у бази података (на основу ГПРШ), савјетовању је присуствовало 365 или **83,52%**.

Детаљна анализа присуства учесника на савјетовању представљена је у Табели број 1.

Табела 1. Присуство учесника на савјетовању (по школама, групама и пунктовима)

Ред. бр.	Школа домаћин	Бр. група	Школе учеснице	Број наставника			
				План.	Прис.	%	
1.	ОШ "Веселин Маслеша" Фоча, 18.08.2015. г.	I	"Веселин Маслеша" Фоча (- 3)	18	25	78,13	81,97
			"Јован Дучић" Чајниче (- 4)	14			
			Укупно	32			
		II	"Свети Сава" Фоча (- 4)	20	25	86,21	
			"Љутица Богдан" Калиновик	5			
			"Трново" Трново	4			
	Укупно	29					
	ОШ "Веселин Маслеша" Фоча, 19.08.2015. г.	III	"Рудо" Рудо (- 2)	5	35	81,40	
			"Бошко Буха" Штрбци	13			
			"Вук Караџић" Вишеград (- 6)	25			
Укупно			43				
2.	ОШ "Свети Сава" Лукавица, Источно Ново Сарајево 20.08.2015. г.	IV	"Свети Сава" Лукавица, Источно Ново Сарајево (- 1)	23	31	93,94	89,83
			"Јован Дучић" Касиндо, Источна Илиџа (- 1)	10			
			Укупно	33			
		V	"Петар Петровић Његош", Источна Илиџа (- 1)	16	22	84,62	
			"Алекса Шантић" Војковићи, Источна Илиџа (- 3)	10			
			Укупно	26			
3.	ОШ "Пале" Пале, 21.08.2015. г.	VI	"Соколац" Соколац (- 1)	26	30	88,24	
			"Милан Илић Чича Шумадијски" Хан Пијесак (- 3)	8			
			Укупно	34			
4.	ОШ "Србија" Пале, 26.08.2015. г.	VII	Свети Сава" Рогатица (- 12)	27	27	69,23	69,86
			"Мокро" Пале	12			
			Укупно	39			
		VIII	"Пале" Пале (- 6)	17	24	70,59	
			"Србија" Пале (- 4)	17			
			Укупно	34			
5.	ОШ "Јова Јовановић Змај" Требиње, 27.08.2015. г.	IX	"Вук Караџић" Требиње (- 5)	19	31	88,57	94,20
			"Свети Василије Острошки" Требиње (+ 1)	16			
			Укупно	35			
		X	"Јова Јовановић Змај" Требиње	26	34	100	
			"Свети Сава" Љубиње	8			
			Укупно	34			
6.	ОШ "Свети Василије Острошки" Требиње, 27.08.2015. г.	XI	"Свети Сава" Билећа	11	31	83,78	
			"Његош" Берковићи (- 3)	12			
			"Петар Петровић Његош" Билећа (- 3)	14			
		Укупно	37				
7.	ОШ "Свети Сава" Гацко, 28.08.2015. г.	XII	"Свети Сава" Гацко	25	25	100	81,97
		XIII	"Ристо Пророковић" Невесиње (- 11)	36	25	69,44	
Свега	6	13		437	365	83,52	

На основу Табеле 1. видимо да је највећи одзив наставника разредне наставе (**94,20%**) на пункту у ОШ "Јова Јовановић Змај" у Требињу, а најслабији (**69,86%**) на пункту у ОШ "Србија" Пале.

По ријечима присутних наставника разредне наставе, одређени број њих је одсутан из оправданих разлога (тренутно боловање, систематски прегледи и рад у Комисији за пријем радника у радни однос). Такође, кроз разговор са присутним сазнаје се да је овакав одзив условљен одласком једног броја наставника на породилско одсуство, у пензију, као и да је смањењем броја одјељења услиједио престанак радног односа наставницима на одређено вријеме. Истакнуто је да су у току конкурсне процедуре за попуну слободних радних мјеста за наставнике разредне наставе.

Релевантније ће се утврдити проценат присутности наставника на савјетовању када се сагледа број наставника по школама на основу формираних одјељења за шк. 2015/16. годину у оквиру ГПРШ.

На свим локацијама (школе домаћини) били су обезбијеђени материјално-технички услови у складу са претходним договором што је уједно допринијело ефикасној реализацији групног савјетодавно-инструктивног рада.

Програм савјетовања

Сагледавши потребе наставника разредне наставе, на основу извршене анализе прошлогодишње евалуације непосредног групног савјетодавно-инструктивног рада, као и на основу извршених непосредних увида у рад наставника утврдило се да је заинтересованост и потреба наставника за непосредним савјетовањем веома велика, те у складу са наведеним произилазе циљ и задаци групног савјетодавно - инструкторног рада.

Циљ групног савјетодавно - инструкторног рада: *Унапређење васпитно-образовног рада у разредној настави кроз јачање стручних компетенција наставника.*

Задаци:

- Презентовање запажања инспектора-просвјетног савјетника са извршених увид у рад наставника (организација и реализација наставног процеса, оцјењивање постигнућа ученика, примјери добре праксе, реализација огледних часова, вођење педагошке документације...) и давање препорука за унапређење васпитно - образовног рада наставника разредне наставе.
- Анализа резултатата вредновања постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике.
- Подстицање развоја стручних компетенција наставника разредне наставе за *примјену мултимедијалне наставе и учења у циљу унапређена васпитно-образовног рада.*

У складу са постављеним циљем и задацима групног савјетодавно - инструктивног рада утврђен је следећи

Дневни ред :

1. Запажања инспектора-просвјетних савјетника са извршених увид у рад наставника
2. Извјештај о резултатима вредновања постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике
3. Стручно-педагошка тема: *Основе мултимедијалне наставе и учења* (примјери добре праксе)
4. Разно

Анализа реализације групног савјетодавно - инструктивног рада

У прелиминарном дијелу, савјетник је поздравио учеснике и упознао их са резултатима евалуације прошлогодишњег савјетовања на основу којих је утврђен садржај овог савјетовања. Истакнута је важност и улогу наставника разредне наставе у савременом васпитно-образованом процесу који има за циљ унапређење наставног процеса и достизање васпитно - образовних исхода који за резултат имају функционално знање ученика у складу са њиховим индивидуалним способностима и могућностима. Након тога, наставници разредне наставе су упознати да ће се систематично, поступно и у континуитету, тј. као цјеловита тема, реализовати дневни ред савјетовања.

Дакле, дневни ред је реализован излагањем и употребом Power point презентације која обухвата поглавља:

❖ Запажања инспектора-просвјетних савјетника са извршених увида у рад наставника и препоруке за унапређење васпитно - образовног рада

На основу обављених увида у рад наставника разредне наставе генерално се може закључити да се настава реализује углавном на задовољавајућем нивоу али да је неопходно предузети одговарајуће мјере и поступке како би се васпитно - образовни процес додатно унаприједио у свим његовим сегментима.

У складу са овом актуелном проблематиком одлучили смо се говорити о овој теми како би се подсјетили на основне елементе планирања, програмирања и припремања наставног процеса у складу са модернизованим НПП за разредну наставу, у циљу стварања што квалитетнијих услова за реализацију васпитно - образовног рада који је у функцији достизања

исхода учења а тиме и напредовања и развоја свих ученика у складу са њиховим индивидуалним способностима и могућностима.

Детаљан садржај овог дијела савјетовања се налази на Power point презентацији, а овдје дајемо преглед тема о којима се разговарало. Дакле, дат је преглед стања у школској пракси те у складу са тим и препоруке како би се унаприједио процес:

1. планирања и програмирања наставних садржаја;
2. припремања наставника за васпитно-образовни рад;
3. реализације наставног часа;
4. оцјењивања ученика;
5. стручног усвршавања наставника;
6. вођења евиденције и педагошке документације;
7. растерећења ђачке торбе;
8. планирања, прогармирања, припремања и реализације рада у продуженом боравку;
9. организације и реализације огледног часа.

Примјери добре праксе:

Након теоријског излагања наставници разредне наставе који су реализовали огледне часове изнијели су сваја запажања и искуства са истих. Такође, своје ставове и мишљења изнијели су и наставници који су присуствовали реализацији огледних часова код својих колега.

Општи закључак наставника је да су им информације дате у оквиру ове течке дневног реда од изузетне важности те да су отклонили извјесне недоумице које су имали у свакодневној пракси.

❖ Екстерно вредновање постигнућа ученика 5. разреда из Српског језика и Математике

У другом блоку савјетовања, презентовани су квантитативни и квалитативни резултати анализе екстерне провјере постигнућа ученике 5. разреда из српског језика, а потом и математике. Детаљан садржај овог дијела савјетовања се налази на Power point презентацији.

Општи закључак наставника је да су задацима оба наставна предмета провјеравана елементарна знања ученика а да резултати постигнућа ученика и нису на завидном нивоу (с посебним освртом на резултате из математике), те да је потребно веома одговорно и савјесно реализовати наставни процес како би се омогућило функционално усвајање наставних садржаја. Такође, неопходно је процес праћења, вредновања и оцјењивања ученика подићи на што објективнији ниво како би резултати интерних и екстерних провјера постигнућа ученика били што компатибилнији.

❖ **Основе мултимедијалне наставе**

У трећем блоку савјетовања, учесницима је презентована стрчно-педагошка тема *Основе мултимедијалне наставе*. Детаљан садржај и овог дијела савјетовања се налази на Power point презентацији, а овдје дајемо преглед тема о којима се разговарало.

У уводном дијелу присутни су упознати да је у протеклом периоду од стране колеге др Маринка Савића и мене извршена обука једног броја наставника разредне наставе (из сваке школе био је по један или два наставника представника школа) на тему *Мултимедијална настава и учење*, након чега су исти у пракси реализовали редовне, угледне или огледне часове а потом и изнијели своја запажања са одржаних часова. Подстакнути њиховим позитивним искуством одлучили смо се у оквиру савјетовања изнијети теоријске основе мултимедијалне наставе и учења како би се и остале колеге могле да одлуче да ли у наредном периоду желе да у својој пракси примјењују ову врсту наставе као и да ли им је неопходна додатна обука за примјену исте.

У оквиру теоријског дијела говорило се о:

- проблемима у васпитно-образовној пракси;
- посљедицама актуелне васпитно-образовне праксе;
- могућностима за унапређење васпитно-образовне праксе - *Мултимедијална настава*;
- стандардизацији квалитета припремања наставника (приступ настави);
- мултимедијалним изворима учења (критериј);
- потребама за примјену мултимедијалне наставе;
- вриједностима мултимедијалне наставе.

Примјери добре праксе:

Након теоријског излагања наставници разредне наставе који су прошли поменућу обуку изнијели су своја запажања о истој, као и искуства са реализованих часова. Такође, своје ставове о резултатима примјене мултимедијалне наставе изнијели су и наставници који су присуствовали реализацији угледних и огледних часова код својих колега.

Општи утисак је веома позитиван и сви се слажу да су наставни садржаји реализовани примјеном мултимедијалне наставе у виду мапа ума веома занимљиви ученицима и да доприносе трајнијим и функционалнијим знањима ученика што се потврдило и приликом писмене провјере знања ученика на крају школске године. Општи је став наставника да су највиши ново остварености исхода учења ученици показали управо из оних наставних садржаја који су били реализовани примјеном мултимедијалне наставе уз примјену мапа ума.

Након реализоване стручне теме наставници су изразили заинтересованост за овом врстом обуке те им је сугерисано да се приликом потписивања о присуству на савјетовању изјасне ко од њих жели ову врсту обуке те да ће се у складу са могућностима Завода покушати омогућити обука за заинтересоване наставнике.

❖ Разно

- Кроз дискусију дошло се до закључка да велики број наставника разредне наставе има недоумице о раду у првом разреду и комбинованим одјељењима.

- Као посебан проблем у раду истичу праксу да се врши комбинација првог разреда са једним или више одјељења старијих разреда.

- Истакнут је проблем бројности одјељења нарочито када се у одјељењу налазе дјеца са сметњама у развоју која немају неопходно Мишљење надлежне институције што онемогућава законско смањивање броја ученика по основу присутне развојне сметње.

- Проблеме у раду им представља и недостатак асистената у настави који би итекако допринијели квалитетнијем реализовању наставног процеса у складу са потребама ученика са сметњама у развоју.

- Такође, истакнути су проблеми у сарадњи са родитељима (притисци на начин оцјењивања и сл.). Како би се превазишли проблеми са родитељима, сугерисано им је да је неопходно на првом родитељском састанку упознати их са захтјевима НПП-а и оним што је обавезно за рад и учење њихове дјеце, а да све изван тога није уреду. Дакле, наглашено је да је неопходно јасно представити надлежности и одговорности учитеља и родитеља у циљу заједничког и квалитетног утицаја на развој и напредовање ученика у складу са њиховим индивидуалним способностима и могућностима.

- Учесници су упознати да ће се начин сарадње и стручне подршке савјетника са наставницима разредне наставе и даље одвијати: непосредним увидом у њихов рад, заједничком организацијом и реализацијом огледних часова, афирмацијом примјера добре праксе, као и консултацијама (по било којој указаној потреби) путем Е-mailа, телефоном и непосредно у просторијама РПЗ-а, а све у циљу унапређења наставног процеса и давању стручне подршке за реализацију истог.

Након што су дискусије по свим тачкама дневног реда веома успјешно окончане учесницима је презентована *мисао о важности улоге учитеља у васпитно-обарзовном процесу*, а потом су подијељени сертификати.

Закључак

Наставници разредне наставе су изразили задовољство начином организације и реализације групног савјетодавно - инструктивног рада, те да су им дате информације од изузетне важности за свакодневну праксу.

Општи закључак је да се већина наставника разредне наставе слаже да је неопходно да се савјетовања одржавају чешће, као и непосредни увиди у рад школа и наставника, али и екстерне провјере постигнућа ученика јер се на тај начин обезбјеђује квалитетнија обострана комуникација и сарадња с циљем унапређења наставног процеса и превазилажење значајних разлика између резултата на екстерној провјери оставрености исходи учења у односу на интерне оцјене ученика.

Након обрађених података о присуству броја наставника разредне наставе на свајетовању утврђено је да се њих 86 изјаснило да су заинтересовани за обуку на тему *Мултимедијална настава и учење* из разлога што примјена исте веома позитивно утиче на мотивацију ученика и на њихов квалитет усвојених знања.

На основу претходно изложене анализе може се закључити да је савјетовање протекло без икаквих проблема и на обострано задовољство наставника разредне наставе и савјетника.

Инспектор-просвјетни савјетник
за разредну наставу
мр Слађана Вилотић